

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 276

Maribor, petek 4 decembra 1931

»JUTRA«

Znana razun nede je n praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409

Vredn. mesečno prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Marinkovičev obisk v Varšavi

Poljska politika je zaradi posebnih razmer, v katerih je živel poljski narod do osvobodjenja in zedinjenja v novo Poljsko, hodila precej drugačna pota kakor politika ostalih slovanskih držav in narodov. Pa tudi prva leta po svetovni vojni med Poljsko in drugimi novimi in starimi slovanskimi državami ni bilo bogvedi kakšnih stikov. Začetni spor s Češkoslovaško zaradi tešinskega vprašanja je Poljsko celo oddaljeval od slovanske mednarodne in meddržavne orientacije. Geografski položaj in iz njega ter iz raznih drugih okoliščin izhajajoči osnovni zunanje-politični interes pa jo je že od vsega početka tesno vezal na Francijo. In tu je bila ustvarjena ona prva platforma, na kateri so se pri realnem delu srečale vsaj tri slovanske sestre: Jugoslavija, Češkoslovaška in Poljska ter še tretja članica male antante, kraljevina Rumunija.

Direktni stiki so vendar še manjkali, stikalnice je bilo le Pariz. Šele v zadnjih letih se je razdalja med Varšavo in Pragom skrajšala in vzpostavila prva neposredna vez med poljskim središčem ter Beogradom. Istočasno so pa delovale za zblizanje tudi številne zasebne organizacije, v prvi vrsti Poljsko-jugoslovanske in Jugoslovansko-poljske lige. Vršila se je zamenjava kulturnih dobrin, propaganda za turizem itd. Vse to je pripravilo na obeh straneh ugodno razpoloženje in v širših plasteh javnosti, dvignilo se je zanimanje za skupna vprašanja in utrta je bila pot za obsežnejšo direktno akcijo.

Pričetek te akcije pomeni obisk našega zunanjega ministra dr. Voje Marinkoviča v Varšavo. Temu obisku je posvetilo beograjsko, varšavsko in celo tudi časopisje drugih držav izredno veliko pažnjo. Varšavski listi pišejo vsi brez izjeme, da je prihod dr. Marinkoviča začetek nove dobe v poljsko-jugoslovanskih odnosih, ki so obrodila blagodejne sadove tako v politiki kakor v gospodarstvu in kulturnem sodelovanju obeh držav. Sporazum je tem lažji in trdnjši, ker se interesi obeh držav točno krležijo v celni vrsti vprašanj.

Kakor Jugoslavija, tako je tudi Poljska zainteresirana na tem, da se v Evropi ohrani mir in sedanje stanje, zato ne ena ne druga ne moreta pristati na nikakršno slepomišljenje z revizijami meja. Zato so listi, ki segajo po poljskem koridorju in tem po poljski obali in izhodu na morje prav tako nasprotniki Poljske, ki govorijo o neodrešenih Dalmaciji. Enako so skladni tudi obojestranski interesi v vprašanju razorožitve, ki nikdar ne sme postati stvar neiskrene in enostranske spekulacije, v vprašanju gospodarske grupacije, prometa, narodnih manjšin itd.

Vse polno je tedaj vprašanj, ki vežejo veliko severnoslovansko poljsko republiko s kraljevino Jugoslavijo in prav nobena, ki bi onemogočala popočno sporazum in iskreno ter bratsko sodelovanje. Zato smo trdno prepričani, da je Marinkovičev misljal v celoti uspela. Uradna poročila so sicer skopa in ne navajajo nobenih podrobnosti o predmetih razgovorov našega zunanjega ministra s poljskimi državniki, a kljub temu je jasno, da ne gre le za navaden obisk iz kurtoazije, da gre za veliko več in morda se bo g. dr. Marinkovič vrnil iz Varšave z

Nove draginjske doklade državnih vpokojencev

POPOLNOMA NOVA UREDITEV DOLOČANJA IN IZPLAČEVANJA DRAGINJSKIH DOKLAD DRŽAVNIM UPOKOJENCEM.

BEograd, 4. decembra. Ministrski svet je sprejel odredbo o novi odmeri draginjskih doklad državnih upokojencev. Odredba določa med drugim, da se ravna višina draginjske doklade po razredih, v katere so uvrščena mesta in kraji bivališča. Upokojenci, ki so bili upokojeni pred uveljavitvijo novega uradnega zakona z dne 30. julija 1923, bodo prejemali sledeče doklade: Upokojenci z nad 20 leti službe, ki so v dinarjih ali kronah prejemali do 2999 Din na leto v kraljih prvega razreda 1200 Din, drugega razreda 1000 Din, tretjega pa 900 Din na mesec; s pokojnino od 3000 do 4999 Din ali kron 1400, 1200 in 1000 Din na mesec; s pokojnino od 5000 do 6999 Din ali kron 1600, 1400 in 1200 Din na mesec; s pokojnino od 7000 Din ali kron dalje 1800, 1600 in 1400 Din na mesec.

Upokojenci z manj ko 20 leti službe dobe pri pokojnini do 2999 Din ali kron 900, 800 in 700 Din; pri pokojnini od 3000 do 4999 Din ali kron 1000, 900 in 800 Din; od 5000 do 6999 Din 1200, 1000 in 900 Din; od 7000 Din 1400, 1200 in 1000 Din. Upokojenci z najmanj 20 leti službe, ki so bili kot pokrajinski namestniki, poslanci, ministri itd. vpokojeni dobe 3000 Din draginjskih doklad na mesec. Upokojenci, ki dobivajo polno pokojnino, bodo prejemali draginjske doklade po njihovih prejemkih do 3000 Din 1500, 1300 in 1100 Din; od 3000 do 5000 Din 1700, 1400 in 1200 Din; od 7000 do 8000 Din 2100, 1800 in 1500 Din, preko 9000 Din pa 2200, 1900 in 1600 Din. Poduradniki bodo prejemali 750, 700 in 650 Din, služitelji pa 650, 600 in 550 Din na mesec.

Korčna statistika Jugoslavije

NAŠA DRŽAVA IMA 13.930.918 PREBIVALCEV, SLOVENIJA 1.120.549.

BEograd, 4. decembra. Centralni urad za statistiko ljudskega štetja od 1. aprila letos je dovršil svoje delo. Po poslednjih statističnih podatkih obsega kraljevina Jugoslavija 248.656 kvadratnih kilometrov. Število gospodinjstev znaša 2.724.239. Jugoslavija

ima 6.894.561 moških in 7.036.357 žensk, skupaj 13.930.918 prebivalcev. Dravska banovina obsega 15.936 kvadratnih kilometrov, 231.704 gospodinjstev (družin) ter šteje 540.162 moških in 580.387 žensk, skupaj 1.120.549 prebivalcev.

FRANCOSKI PRORAČUN ZA L. 1932

PARIZ, 4. decembra. Na včerajšnji seji finančnega odbora francoske zbornice je poročevalac Lamaureux predložil načrt državnega proračuna za l. 1932. Po tem načrtu so predvideni celokupni dohodki v iznosu 41 milijard, 037.290.741 frankov, izdatki pa v iznosu 40.935.018.556 frankov. Večina je sklenila, da otvori v torek, dne 8. t. m. debato o posrednih postavkah in je zavrnila predlog opozicije, da se načrt vrne vladi.

ČEHOSLOVAŠKI PRORAČUN ZA L. 1932.

PRAGA, 4. decembra. Zbornica je včeraj popoldne sprejela proračun za prihodnje leto. Dohodki so predvideni na 9.323.000.000 Kč, izdatki pa na 9.318.000.000 Kč. To uravnovešanje je bilo doseženo s skrajno varčnostjo in znižanjem uradniških plač. Dohodki predsednika republike so znižani za šestino, ministrov za osmino, a senatorjev in poslancev za šestnaestino.

OGROMEN DEFICIT AMERIKE.

WASHINGTON, 4. decembra. Deficit Združenih držav Severne Amerike je do 30. novembra, to je v prvih petih mesecih proračunskega leta dosegel vsoto 858.743.000 dolarjev, dočim je znašal lanski primanjkljaj v enakem času le 304.300.000 dolarjev. Po izjavi vlade so se dohodki zmanjšali za 270 milijonov, izdatki pa povečali za 288 milijonov.

kovličev misljal v celoti uspela. Uradna poročila so sicer skopa in ne navajajo nobenih podrobnosti o predmetih razgovorov našega zunanjega ministra s poljskimi državniki, a kljub temu je jasno, da ne gre le za navaden obisk iz kurtoazije, da gre za veliko več in morda se bo g. dr. Marinkovič vrnil iz Varšave z

NEZGODA NAŠE LADJE V BURGASU.

SOFIJA, 4. decembra. Predvčerajšnjim se je prigodila jugoslovnski ladji »Koločep«, ki je last Jugoslovnskega Lloydja, nevarna nezgoda in je le malo manjkalo, da se ni potopila. Ladjo je vihar, ki je divjal na Črnem morju odtrgal od obrežja. Na pomoč so ji prišle pristaniške oblasti in so s pomočjo drugih ladij zopet spravile na varno, tako, da je nastala škoda le manjša.

FRANCOZI SE UTRJUJEJO.

PARIZ, 4. decembra. V okolici Nice so se te dni pričela prva dela za izgradnjo velikih utrd na italijanski meji. Stroški so proračunani na 50 milijonov frankov. V Nice je odpotovala posebna komisija vojaškega odbora, ki bo nadzorovala gradnjo.

STO MILIJONOV ZA FILME.

PRAGA, 4. decembra. Tukajšnje časopisje je zopet načelo vprašanje predvajanja nemških zvočnih filmov na Češkoslovaškem. Domača češkoslovaška produkcija filmov znaša 5 od stotkov, nemški filmi pa zavzemajo 80 odstotkov in plača češkoslovaška republika zanje Nemčiji vsako leto krog 100.000.000 češkoslovaških kron.

KADRSKI ROK V ČSR.

PRAGA, 4. decembra. Kakor doznavamo, bo te dni stavljen parlamentu predlog za znižanje kadrskega roka od 18 na 14 mesecev.

važnimi dogovori in sporazumi.

Naj bo pa predmet Marinkovičevega obiska v Varšavi že tak ali tak, bratska Poljska sme in more vedno računati na našo pomoč v vseh važnih skupnih mednarodnih vprašanjih ter na iskreno slovansko bratstvo in ljubezen!

Zadnja pot goriškega nadškofa

V četrtek dopoldne so pokopali goriškega nadškofa dr. Franceta Sedeja. V škofijski kapelici je ležalo na mrtvaškem odru truplo velikega pokojnika štiri dni. Njegovemu spominu so se poklonili tisoči in tisoči ljudstva iz vse Julijske Krajine. Žalnega sprevoda se je udeležilo tudi sedem škofov in številni zastopniki oblastev. Žalni sprevod je bil pod nadzorstvom fašističnih in policijskih organov in šele za fašisti je smelo v sprevod ostalo ljudstvo. Truplo pokojnega nadškofa so položili v začasno samostansko grobnico. Pozneje pa ga bodo namestili v grobnici poleg njegovega prednika. Po vsej Julijski Krajini je po smrti zadnjega slovenskega škofa zavlada velika žalost. Na dan pogreba so po vseh cerkvah v škofiji zvonili eno uro vsi zvonovi.

Smrt odlične sokolske delavke.

Včeraj je v Slovenjgradu umrla tamkajšnja meščanskošolska učiteljica, načelnica Koroškega okrožja Sokolske župe Maribor in Sokolskega društva v Slovenjgradu ga. Vida Veljak, rojena Ivanec. Pogreb vzorne žene, matere, učiteljice in Sokolice bo jutri, v soboto ob 15.45 iz tamkajšnjega Sokolskega doma na mestno pokopališče. Bodi ji ohranjen trajen spomin, brdko prizadetim pa naše najgloblje sožalje!

Smrt mlade učiteljice.

V Šmartnem ob Paki je umrla včeraj v cvetu svoje mladosti učiteljska kandidatinja gospodična Vera Terčakova. Po končanem petem letniku je opravila letos v mesecu juniju učiteljski diplomski izpit na državnem ženskem učiteljskem v Mariboru. Sedaj je čakala na namestitev, da bi mogla svoje mlade moči posvetiti odgoji tako ljubljene ji dece. Ali bilo je drugače sojeno. Obolela je na vnetju slepiča in nenadoma podlegla tej zavrtni bolezni. Pogreb simpatične in dobre tovarišice bo jutri v soboto dopoldne v Šmartnem ob Paki. — Mir njen! duši, staršem in sorodnikom pa naše iskreno tiho sožalje.

Novi grobovi.

Danes dopoldne je v Wildenrainerjevi ulici 15 preminula v častiljivi starosti 84letna Marija Domicelja, mati inženirja Domicelja. Blagopokojnico bodo pokopali v nedeljo ob pol 16. uri na pobrežkem pokopališču. V splošni bolnišnici je preminula 79letna Roza Kotnikova, zasebnica. Mizarskemu mojstru Lešniku v Jezdarski ulici pa je umrla petletna hčerka Marija. Blag jim spomin, preostalim naše globoko sožalje!

Smrt Radvančanke.

Danes je v Spodnjem Radvanju umrla v 76. letu starosti ga. Ivana Erbeševa. Pogreb bo v nedeljo, dne 6. t. m. ob 16. uri na tamkajšnjem pokopališču.

Predavanje o kolonialni razstavi v Ormožu.

Agilni francoski krožek je skupno s Sokolskim društvom priredil v nedeljo, dne 29. nov. v kinodvorani predavanje o kolonialni razstavi v Parizu, spremljano s skioptičnimi slikami. Predavanje, ki je bilo namenjeno predvsem francoskemu krožku, je imel v francoskem jeziku lektor francoskega jezika na univerzi v Zagrebu m. Warner, s mnogoštevno publiko pa je tolmačil brezhbitno njegove besede sodnik g. Svetek, član francoskega krožka. Dvorana je bila nabito polna, znak, da dobro predavanje vleče.

Spominjajte se CMD

Opozorilo glede novih poštinih pristojbin

Ker si nekateri niso na jasnem, kako je treba od 1. decembra t. l. taksirati poštne in pisemske pošiljke, priobčujemo na kratko izvešček iz nove poštne, telegrafске in telefonske tarife. V pisemski pošti loči nova tarifa krajevni in medkrajevni promet, zato je treba navadna pisma do teže 20 gramov v krajevnem prometu, na pr. iz Maribora v Maribor, frankirati z 1 Din. V medkrajevnem prometu pa morajo biti navadna pisma do teže 20 gramov frankirana z 1.50 Din, do teže od 20 do 50 gramov z 2.— Din, od 50—250 gramov s 3.50 Din, od 250—500 gramov s 5.— Din in od 500—1000 gramov z 10.— Din.

V mednarodnem prometu je treba navadna pisma do teže 20 gramov frankirati s 3 Din, za vsakeh nadaljnjih 20 gramov 1.50 Din. Za Italijo znaša pristojbina za navadna pisma do teže 20 gramov 2.50 Din, za vsakeh nadaljnjih 20 gramov 1.50 Din.

Dopisnice je treba frankirati s 75 parami, za inozemstvo 1.50 Din, za Italijo pa 1.25 Din.

Tiskovine za vsakeh 50 gramov po 25 par.

Za priporočena pisma je treba doplačati priporočnino v krajevnem prometu 2 Din, v medkrajevnem prometu 3 Din,

v mednarodnem prometu pa 4 Din.

Vzorci brez vrednosti za vsakeh 50 gramov 25 par.

Vrednostna pisma. Poleg teže in takse za priporočnino je treba doplačati po vrednosti do 100 Din 1 Din, od 100—500 Din 2 Din, od 500—1000 Din 5 Din in od 1000—5000 Din 10 Din. Doplačati je še takso za avizo 50 par, za dostavo vrednostnega pisma na dom pa 1 Din.

Paketi po teži do 1 kg 3 Din, od 1 do 5 kg 8 Din, od 5 do 10 kg 20 Din, od 10 do 15 kg 30 Din in od 15 do 20 kg 40 Din. Za označeno vrednost je doplačati do 100 Din 1 Din, od 100 do 500 Din 2 Din, od 500—1000 Din 5 Din in od 1000 do 5000 Din 10 Din. Vrednost pri paketih je neomejena. S prvim marcem 1932 stopi v veljavo nova tarifa za pakete, ki je porazdeljena na tri cone.

Za ekspresno dostavo je plačati pri pisemskih pošilkah 3 Din, za pakete 6 Din.

Brzljavna tarifa. Navadni telegrami za besedo 60 par, najmanjša pristojbina 6 Din; za »D« brzljave je treba plačati trikratno pristojbino, najmanj pa 18 Din.

Vse ostale podrobnosti pa so razvidne iz poštne, telegrafске in telefonske tarife, ki velja od 1. decembra t. l. in se dobi pri poštinih upravah za ceno 7 dinarjev.

Spremembe v občinskih upravah

Glasom odloke banske uprave so razrešeni ter imenovani v občinsko upravo v občini Orehova vas: Za župana g. Lešnik Anton, dosedanj vršilec županskih dolžnosti; za prvega občinskega svetovaleca dosedanj občinski odbornik g. Klasič Franc; za odbornika pa g. Primec Filip, znani organizator strelskih društev ter g. Jevšek Josip, ključavničarski mojster, vsi iz Hotinje vasi. Razrešen pa je dolžnosti občinskega odbornika g. Lobnik Anton ml., posestnik v Orehovi vasi.

V občini Slivnica pri Mariboru je razrešen župan g. Kolman Josip, posestnik v Slivnici; na njegovo mesto je imenovan g. Koren Ferdo, posestnik v Slivnici. Za občinskega svetovaleca je imenovan g. Pulko Ivan, posestnik in sedlar v Slivnici. Odbornikom pa so imenovani g. Čiček Franjo, učitelj v Slivnici, g. Arnuš

Anton, železničar ter g. Šobernik Franc. Razrešeni so pa gg. Dobaj Franc, Lah Anton, Kobale Štefan in Kolman Anton.

V občini Sv. Miklavž na Dr. p. je razrešen župan g. Florjančič Jakob, posestnik pri Sv. Miklavžu, na njegovo mesto pa je imenovan g. Rakošek Anton, posestnik istotam. Odbornikom so imenovani g. Ferik Bogomir, šolski upravitelj, Vauhnik Martin, posestnik, Lešnik Vinco, posestnik ter Premzel Martin.

V občini Rogoza je imenovan obč. odbornikom g. Marčinko Štefan, g. Binter Jožef ter g. Kremavc Jožef. Razrešeni pa so gg. Lorbek Jožef, Fridl Alojzij ter Mahajner Franc.

V občini Dobravce je imenovan obč. odbornikom g. Tušek Ervin ter g. Fras Janez. Razrešena pa sta gg. Čander Janez in Pivec Franc.

Mariborski in dnevni drobiž

Mestni načelnik dr. Franjo Lipold prevzel načelniške posle.

Včeraj je prevzel načelniške posle novo postavljeni mestni načelnik dr. Franjo Lipold.

Slovo bivšega mestnega načelnika dr. Juvana.

V sredo popoldne se je poslovil v mestni posvetovalnici dosedanj mestni načelnik dr. Juvan od vseh predstojnikov posameznih odsekov občinske uprave. Zahvalno mu je izrekel magistratni svetnik Franjo Rodošek v imenu uradništva.

Izredna seja mestnega občinskega sveta.

V soboto, 5. t. m. ob 17. uri bo izredna seja mestnega občinskega sveta. Na dnevnem redu je zapisnega novo imenovanega mestnega načelnika, mestnega podnačelnika in mestnih ter občinskih svetovalecev. Ob pol 18. uri bodo dopolnilne volitve v posamezne odseke.

Iz novinarskega kluba.

Kakor naknadno poročajo iz Ljubljane, mora predložiti vsak član po t. l. in ne dve sliki za nove železniške legitimacije. Zadnji rok za izročitev v redakciji »Maribor« je sobota popoldan.

Odlikovanje.

Z redom jugoslovenske krone je odlikovan g. profesor Josip Špendal na tukajšnji državni realni gimnaziji. Naše iskrene čestitke!

Monografijo o slikarju Božidarju Jaknu pripravlja Umetniška Matica v Ljubljani. Uredil jo bo in uvod napisal znani esejist dr. Dobida. Knjiga bo vsebovala tudi krog 80 celostranskih reprodukcij Jakševih slik. Subskripcija za knjigo traja do 31. dec. t. l. in jo sprejema Um. Mat. v Ljubljani, Poljanski nasip 12.

Razstava »Brazde« pod županovim pokroviteljstvom.

Pokroviteljstvo nad I. razstavo Umetniškega kluba »Brazde«, ki bo slovesno otvorjena v nedeljo, 6. t. m. ob 11. uri popoldne v mali dvorani pivovarne Union, je prevzel mestni župan g. dr. Franjo Lipold, ki jo bo tudi otvoril. Po otvoritvi bo goste vodil po razstavi predsednik g. Radivoj Rehar. Svoja dela bodo razstavili gg. Gvajc, Cotič, Sirk, Ravnikar, Trstenjak, Jirak, Kos in Mežan. Odprta bo vsak dan od 9. do 12. in od 13. do 16. ure do vključno nedelje, dne 19. t. m.

Zgodovinsko društvo v Mariboru

ima svoj redni letni občni zbor v torek, dne 8. decembra ob 10. uri v Ptuju v dvorani mestnega Ferkovega muzeja. Dnevni red: 1. Predavanje konservatorja dr. F. Steleta o ptujskih freskah. 2. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 3. Poročila odbornikov. 4. Članarina za 1932. 5. Poročila pregledovalcev računov. 6. Slučajnosti. Vsi člani ZDM vljudno vabljeni.

Kmetijska predavanja v radiu.

Dobili smo novost: nastal je naš kmetovalski radio. Ta teden imamo kar pet predavanj za naše kmetovalce, in to strokovna predavanja in nasvete. Brez dvoma je racionalno kmetovanje ena izmed poti, da pride naš kmet na zeleno vejo. Naj bi društva po kmetih napravila ta predavanja dostopna našim kmetiskim gospodarjem, ki od njih marsikateri ne zmore lastnega aparata.

Izlet k Ribniški koči

priredi Zimskosportni odsek SPD Maribor v soboto, dne 5. dec. 1931. Odhod z vlakom ob 13.15 do postaje Brezno.

Ljudska univerza v Mariboru.

V petek, dne 4. decembra ob 8. uri zvečer »Socializem Karla Marxa kot podlaga gospodarskega in socialnega reda«. Predava odlični znanstvenik — profesor ekonomsko-trgovske visoke šole v Zagrebu g. dr. Milan Ivšič. Na temelju spisov K. Marxa in F. Engelsa bo predavatelj očrtal ekonomski in socialni sistem obeh velikih mislecev in označil kritiko, ki so jo izrekli poznejši sociologi: Tugan-Baranovski, Bernstein, Jean Jaurés in drugi. H koncu pa bo govoril o vezanosti marxizma z ekonomskimi in socialnimi problemi današnjega časa. Predavatelj je dosegel v Zagrebu s svojo temo velikanski uspeh. Trikrat je že moral v jeseni ponoviti predavanje in je bila predavalnica »Pučkova sveučilišča« natrpano polna. To jamči za zanimivo in popularno podajanje sicer težke snovi.

Desetletnica Slovenskega lovškega društva — podružnice Maribor.

Slov. lovsko društvo, podružnica Maribor, slavi v četrtek, dne 10. t. m. ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel« desetletnico svojega obstoja s kratko slavnostno sejo ter družabnim večerom s pestrnim sporedom, kinopredstavo iz domačega lovškega življenja, pevskimi točkami itd. Mariborsko, kakor tudi okoliško članstvo vabljeno. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Prieklija v ptujskem gledališču.

V pondeljek, 7. t. m. gostujejo v Ptuju prvič v sezoni Mariborčani. To njihovo gostovanje bo prav posebno zanimivo, ker uprizore uspelo in zabavno Anzenbergerjevo ljudsko igro »Slabo vest«. Zrežiral jo je naš prelepi rojak Bratko Kreft in postavil dejanje v preleško vas. Na kratko: nikomur ne bo žal, zato pa napomnite gledališče do zadnjega kotička, zlasti še, če vam je do tega, da se vrši tudi kdaj kasneje kako gostovanje.

Obvestilo Tujskoprometne zveze.

Tujskoprometna zveza sporoča, da je njena biljetarnica »Putnik«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, odprta ob delavnikih nepretrgoma od 8. ure jutraj do 18. ure zvečer, tako, da si potujoče občinstvo zamore kupiti železniške vozne karte tudi za vlake, ki odhajajo iz Maribora v prvih popoldanskih urah.

Sprememba posesti.

Mestna hranilnica mariborska je te dni prodala Olgi Medicovi, posestnici v Črtnem potoku pri Litlji, za 600.000 Din hišo št. 3 na Koroski cesti, nekdanjo last gostilničarja Anderlefa.

Izkopnine iz bronaste dobe.

Pri obdelovanju vrta je izkopal vrtnar Ferdo Kočvar v Korosčevi ulici nekaj predmetov, ki, kakor so ugotovili, izvirajo iz bronaste dobe. Izkopano bronasto orožje in orodje je izročil tukajšnjemu muzeju.

Ribji trg.

Na današnjem trgu za ribe so se prodajale sardelice po 16 Din, sardele po 20 Din, sipe po 20 Din, kalamari po 30 Din in borboni po 32 Din kilogram.

Pevsko in glasbeno društvo »Grafika« v Mariboru

priredi v soboto, dne 5. decembra, v dvorani gostilne Ilgo v Studencih družabni Miklavžev večer s pestrnim sporedom, kateri obsega petje, godbo, ples ter komične nastope. Medsebojna darila naj se oddajo v soboto zvečer pri blagajni. Vstopnine ni.

T. K. Triglav

priredi dne 5. decembra ob 20. uri zvečer v vseh prostorih Narodnega doma Miklavžev večer. Darila sprejema hišnik.

Miklavžev venček

priredi Trgovska in obrtna mladina na praznik 8. t. m. od 16. ure naprej v mali dvorani Narodnega doma. Vabljeni vsi.

Gasilno društvo Pobrežje

ima svoj Miklavžev večer v nedeljo 6. t. m. ob 4. uri pri g. Rojku. Darila pošljite v šolo! Prosimo obilnega obiska.

Kdor želi Miklavža na dom,

naj se oglasi do 4. decembra 1931 pri gledališki blagajni.

Sv. Miklavž obišče naše sportilke!

Neumorni SK Maribor pripravlja našim vedno številnejšim sportnikom novo iznenađenje. V soboto zvečer se bo spustil z nebeških višav sv. Miklavž, da opravi svoj vsakoletni prvi obisk pri naših sportnikih, ki se zberejo tega dne v veliki kazinski dvorani. Pri sprejemu sodeluje slovita domača Jazz-kapela »White Star« ter odposlanci žgočega pekla. Darila se sprejemajo od 16. ure naprej pri garderobi.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Petek, 4. decembra. Zaprtlo.
Sobota, 5. decembra ob 15. uri »Rdeča kapica«. Premijera. Otroška predstava.
Nedelja, 6. decembra ob 20. uri »Zemlja smehljaja«.

Ptujsko gledališče.

Pondeljek, 7. decembra ob 20. uri »Slaba vest«. Gostovanje marib. gledališča.

Za Miklavža naj si ogleda deca »Rdečo kapico«! Starši, ki žele svojim malčkom pripraviti za Miklavža posebno veselje, naj jim preskrbe pravočasno vstopnice za otroško spevoigro »Rdeča kapica«, čije krstna predstava bo v soboto, 5. t. m. ob 15. uri. To bo obenem prva otroška predstava v letošnji sezoni sploh. To igro je napisal Danilo Gorinšek, njene glabene točke pa je skomponiral P. Rasberger. Režira H. Tomašič, dirigira L. Herzog, plese pa je uvežbal A. Haraštovič.

Kaj bo v nedeljo v gledališču? V nedeljo 6. t. m. se bo ob 20. uri ponovila Leharjeva divna opereta »Zemlja smehljaja«, ki je danes — kakor povsod drugod — tudi v Mariboru na moč popularna, o čemer priča dejstvo, da so bile vse njene dosedanje vprizoritve sijajno obiskane.

Miklavžev večer studentskega Sokola se vrši v soboto, dne 5. t. m. z začetkom ob 20. (8.) uri. Sokolsko miklavževanje v Studencih je vsakokrat najprijetnejša družabna prireditev, ki se odlikuje po domači neprisljenosti. Po nastopu sv. Miklavža in obdaritvi je prosta zabava. Darila za Miklavževe velike in male obdarovance se sprejemajo po 18. (6.) uri v Sokolskem domu — upoštevajoč današnje razmere — brez vsake takse.

Krajevni odbor Rdečega križa v Studencih

priredi v nedeljo, dne 6. t. m. ob 15. uri v gostilniških prostorih Špurej (preje Senica) Miklavžev večer. Obdarovana bo vsa šolobiskujoča deca; najrevnejša pa še posebej z obleko, perilom ali obvalom. Po obdaritvi od Miklavža se vrši vstopnoprosti zabavni večer. S čistim dobrom tega večera bo odbor za božične praznike obdaril z živili najbednejše občane. Vsi prijatelji ter dobrotniki človekoljubnega društva so iskreno vabljeni.

Kolesarsko društvo »Poštelja 1927«.

V soboto, dne 5. dec. priredi kol. društvo »Poštelja« v gostilni Mandl, Zgornje Radvanje, svoj Miklavžev večer. Darila prevzame gostilničar. Po razdelitvi daril različne zabave. Prihujljena godba skrbi za razvedrilo. Vsi člani in prijatelji društva se vljudno vabijo.

Četrtek

Petek

SVENGALI

Znanstveni eksperimenti

elika

kavarna

Uboj pri Pekrah pred sodiščem.

Danes se je zagovarjal pred tukajšnjim sodiščem delavec Franc Bravnik, ki je ponoči 28. oktobra t. l. z nožem zaklal Josipa Režmana. Obsojen je bil na 4 leta robije in izgubo častnih državljan-skih pravic za dobo petih let.

Življenje je zasovražila.

Mlada Genovefa N. ni imela sreče v ljubezni. Vsi načrti in sklepi, ki jih je v mladih sanjah skovala, so ji splavali po vodi. To je mlado Genovefo tako potrla, da je sklenila končati si življenje. Segla je po steklenici octove kisline. Domači so še pravočasno opazili njeno dejanje. Poklicali so reševalce, ki so mlado Genovefo, zvijajočo se v bolečinah, prepe-ljali že v pozni sinočnji uri v splošno bolnišnico, kjer so obupanko rešili smrti.

Tesarjeva nezgoda.

Danes popoldne so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico 45letnega tesarja Andreja Zafošnika iz Sv. Jakoba v Slovenskih goricah. Pri delu je tako nesrečno padel s strešnega ogrinja, da je dobil hude notranje poškodbe.

Aretacije.

Včeraj je policija aretirala brezposelnega pekoveškega pomočnika Avgusta R., katerega je obdolžil njegov znanec, da mu je ukradel par čevljev. Ker pa je bil Avgust soudeležen tudi pri tatvini bakrenega kotla na Trgu Svobode, ga je policija izročila sodišču.

Sokolstvo

Prednjaški zbor Sokola-matice v Mariboru ima svojo redno sejo v soboto, 5. t. m. ob 20. uri v društveni sobi. Prišeste s seboj statistične podatke.

Miklavžev večer pri Sokolu Maribor I. Plesna šola Sokola Maribor I. priredi svoj Miklavžev večer jutri, v soboto ob 20. uri v telovadnici inž. podof. šole (kadetnica). Darila se sprejemajo isti dan od 18.—20. ure zvečer pri vходу. Prihod Miklavža, nato prosta zabava s plesom. Godba: društveni jazz-band. Prijatelji društva vladno vabljeni. — Zdravo!

Iz Prevalj.

Praznik osvobođenja je naš Sokol do- kaj častno proslavil. Akademija s prav lepim in pestrim sporedom je imela popolni uspeh. Ženski oddelki so mnogo nadkriljevali moške — a tudi moški oddelki so častno rešili svoje naloge. Tudi pevci, dekamatorji in tamburaši so bili na višku. Moralčno kakor finančno je bil uspeh proslave dober, in — videla se je potreba po lastnem domu. Tem potom apeliramo na gradbeni odbor Sokola Prevalje, da prične resno misliti in delati za lastno streho, kajti le tedaj bode- mo imeli svobodne roke. D.

Središče ob Dravi.

Tukajšnje Sokolsko društvo je priredilo v proslavo praznika Ujedinjenja dne 29. novembra v Sokolskem domu akademijo, ki je uspela nad pričakovanje. Ob zvokih sokolske koračnice so prikorakali vsi oddelki v dvorano, kjer je po kratkem pozdravnem nagovoru br. načelnika prečital br. prosvetar manifest Saveza S. K. J. Nato se je vršila zaprisega na novo pristopivšega članstva, pri čemer je br. podstarosta Tkalec Ante v zanosnem govoru povdaril dolžnosti članstva v Sokolu in izven njega. Telovadbo je otvorila vrsta na bradlji. Sledila je moška deca z lepimi prostimi vajami. 21 malih kuharic z belimi robci in predpasniki ter z lončki in kuhaličami, je izvajalo srčkano sestavo sestre Brenčič Mire pod njenim vodstvom, ki si je na mah osvojila občinstvo; člani so izvedli praške proste vaje; po kratkem odmoru je nastopil oddelk moške dece s sestavo »Drvarji«; sledil je moški naraščaj s praškimi prostimi vajami; članice so izvedle pod vodstvom sestre Posegove dve sestavi z vložkami za praški zlet, vrsta članov pa vaje na krogih. Končno so članice izvajale vaje z vesli. Vse nastopajoče oddelke je spremljal na klavirju gosp. dr. Heiss, ki je drage volje priskočil ob tej priliki društvu na pomoč. Iskrena mu hvala! S sokolsko koračnico »Z geslom Tyrševim« je godba zaključila lepo uspelo akademijo. Opaziti je bilo tudi, da vlada med članstvom bratska prisrčnost ter da je vendar že enkrat konec raznim nerednostim! Zdravo!

Sokol Poljčane si je pridobil začasno streho

Poljčane, 29. nov.

Po večini vsa mlado ustanovljena društva kar kmalu po ustanovitvi zadenejo na trd oreh, ki se pokaež v obliki pomanjkanja primerne prostora, kjer bi se društvo lahko v vseh panogah po mili volji udeleževalo. Tudi pri nas je bilo

tako. Res, da je že pred ustanovitvijo marsikateri mislil na to, vendar je val prvega navdušenja rešil to vprašanje kratkim potom češ: »Saj imamo šolo!« Začeli smo res s telovadbo v tesnem razredu, ki pa, kar se je kmalu pokazalo, nikakor ni mogel dolgo ustrezati. Vzrokov zato bi lahko navedel celo stran. Vendar smo prvo zimo kljub nedostatkom in upravičenim pritožbam vzdržali...

Letošnjo jesen pa se ni dalo več. Telovadba vseh oddelkov se je prekinila in sploh je vsako društveno delovanje prenehalo. In bi se moralo zgoditi, da bi društvo po počasnem hiranju popolnoma zaspalo, da se nam ni v odločilnem trenutku po naključju ponudila v rešitev zelena vejica, ki smo se je z obema rokama oprijeli. Da povem kratko: Brat Zeilhofer je pri eni seji sprožil uvaževanja vredno misel, naj stopi Sokol v stik s Hartnerjevimi dediči v Poljčanah, ki imajo prav primerno skladišče, ki bi ga dali zdaj po lastnikovi smrti morda v najem in bi se dalo lepo preurediti v telovadnico in sploh prostorno dvorano...

No, in pogajanja so uspela. Sokol je najel pogodbeno prostore za 10 let. Te dni je že bila pogodba obojestransko podpisana in se bo kar začelo s potrebnimi adaptacijskimi deli, kar bo v najkrajšem času gotovo. Za samo telovadbo pa so prostori uporabni že zdaj! Otvoritev dvorane bo bržčas že v decembru s primer- no slovesnostjo.

Pripominjamo, da je to za naš kraj velika pridobitev, ker dosedaj tudi za prireditve kot so gledališke predstave, koncerti i. dr. nismo imeli nobenega primerne prostora. Res je, da bi nam bilo ljubše, če bi imeli kaj sličnega bliže postaje, toda moramo zaenkrat biti zadovoljni s tem, kar imamo, če nam je do napredka društva in oživetvorenja kulturnega dela v našem kraju. Sokolu bo s tem dana možnost vsestranskega razmaha in udejstvovanja. Upamo, da trud in delo odbora, ki je končno le našel izhod preko mrtve točke, ne bo zaman in da bomo kmalu deležni uspehov in sadov naše nove telovadnice, našega začasnega sokolskega doma. J. K.

Državni in sokolski praznik — 1. december je tudi naš kraj prav dostojno proslavil. Ne samo učiteljstvo s šolsko mladino in uradništvo, ampak tudi drugo občinstvo se je slavnostne maše tega dne udeležilo v takem številu, da je bila cerkev skoro nabito polna. — Po maši se je vršila v šoli intimna slavnost. Tam je o pomenu državnega praznika mladini in zbranemu občinstvu spregovorila v kle- nih besedah tuk. učiteljica gospa Eliza Solar. Vrstile so se srčkane deklamacije in nastop mladih pevcev, ki so tudi zaključili proslavo z »Bože pravde«. Žal je, da šola nima za take prilike večjih in primernejših prostorov. — Tudi pri popoldanski sokolski proslavi, ki se je vršila v drugi šoli v Peklu, je bil prostoren razred, kjer se je natrpalo članstvo, do- sti pretesen. Slavnostno zborovanje so otvorili pevci z »Bože pravde«, ki so tu- di vmes, pod vodstvom šol. upravitelja Živka iz Studenca vzorno zapeli nekaj domorodnih pesmi. Po deklamacijah dece in krasno zasnovanem govoru župnega zastopnika br. Ivana Pirca se je izvršila siovesna zaobljuba vsega navzočega članstva. Zvečer istega dne je Sokol za članstvo in prijatelje Sokolstva priredil v hotelu Baumann brezplačen koncert, ki je pod vodstvom zdravnikar dr. Hronov-

skega prav dobro uspel. Sokol se ob tej priliki vsem sodelujočim najlepše zahva- ljuje. — Zdravo!

Miklavžev večer. Vse članstvo in pri- jatelje Sokolstva vabimo na Miklavžev večer, ki ga priredi tukajšnji Sokol v nedeljo ob 20. uri v hotelu Baumann. Da- rovi se zbirajo po vseh trgovinah. Pri- dite! — Zdravo!

Na sokolski akademiji v Konjicah,

Na predvečer državnega praznika je imel konjiški Sokol akademijo. Moramo pa že takoj uvodoma omeniti, da kaj ta- kega Konjice še niso videli: spored je bil tako čeden in zanimiv, da bi bil v čast in ponos tudi vsakemu večjemu tr- gu ali mestu...

Mnogobrojni obisk, kakršnega menda konjiški Sokol še ni imel pri sličnih pri- reditvah, je tako vsaj deloma odtehtal trud in požrtvovalnost neumorno prid- nega tehničnega odbora. Svečano razpo- loženje v nabito polni šolski telovadnici je še povečala navzočnost sresk, načel- nika Trstenjaka, župana in not. Jere- ba, sodnega starešine svetnika Miheliča in dr.

Ko so kar kmalu po pozdravnem go- voru in čitanju poslanice po dr. Mejaku, ki je duša konjiškega Sokola, začeli na- stopati med vpletenimi pomembnimi de- klamacijami na okusno okrašenem odru posamezni oddelki, smo se divili in čudili njihovim izvajanjem. Že takoj s srčka- nimi »Peričkami« ženske dece so bila na mah osvojena srca vseh navzočih. Moš- ka deca je nato delala vaje z zastavicami zelo skladno. Posebnost so bile sku- pinske vaje članov na lestvi. Nato so spet »vaje s punčkami«, kot prej »Perič- ke« slehernemu privabile smeh, presreč- nim materam nastopajočih pa si uzrl pri tem na licu solzo radosti in ugodja... Korajžni in šaljivi »muzikanti« moške dece so zaključili prvi del proslave.

Sledila je svečana zaobljuba novopri- stopivšega članstva, ki je bila nadvse slo- vesno izvršena. V nastopni simbolični, skupinski deklamaciji »Ljudstvo in dom« (moška in ženska deca) se je med dru- gim postavil zlasti Maks s svojim ko- rajžnim nastopom. Sledile raznoterosti ženske dece so bile vsekakor na višku. Nadvse elegantno izveden je bil tudi ples »deca v naravi«. Ritmične proste vaje novega sestava (član) in zaključna toč- ka »Povest« (članice) pa sta točki, ki za- služita še posebno priznanje.

Treba je še povdariti, da so se točke hitro vrstile druga za drugo... brez ka- kih utrudujočih pavz. Sokolu, ki je v res- nici lahko ponosen na svoje delo in vsem sodelujočim ob tej priliki vsa čast in pri- znanje. To si slišal ta večer tudi iz sle- hernih ust obiskovalca. Čestitamo... Zdravo! I. K.

Sport

SK Svoboda.

Danes bo običajni članski sestanek v novih klubskih prostorih v palači OUZD, Sodna ulica 9/II, desno. Udeležba strogo obvezna. — Načelnik.

SK Svoboda

se je preselila v nove prostore palače OUZD, Sodna ulica 9/II, desno.

Iz LNP.

Določi se preložena prvenstvena tek- ma Svoboda: Rapid na 13. decembra. Ve- rificira se s pravom nastopa 12. t. m. za SK Železničar Gala Marjan.

Zbor nogometnih sodnikov, službeno.

Odbor za kaznovanje sodnikov je na seji dne 28. nov. kaznoval po § 4. kazen- skega pravilnika ZNS s. s. gg. Janežiča Otmarja, Nemca Franja in Bizjaka Lada z ukorom, ker se niso odzvali v stavlje- nem roku pozivom glede osebnih podat- kov za ZNS.

Protest SK Mure (Murska Sobota) od 7. IX. zaradi prv. tekme s ISSK Mari- borom, predložen Sekciji dne 16. XI. v izjavo, se vrne LNP-u po zaslišanju s. s. gg. Jančiča, dr. Planinška in Ramovša s predlogom, naj se protest odkloni, ker ni objektivnih razlogov v smislu pravil za anuliranje.

Medklubski odbor LNP, službeno.

V nedeljo 6. t. m. se vrše na igrišču ISSK Maribora sledeče tekme: ob 13. pr- venstvena tekma mlad. ISSK Maribor: SK Rapid in ob 14.30 prijateljska tekma ISSK Maribor: Čakovački SK. Službujoči odborniki g. Kemeny. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri LNP, službeno.

Nedeljske tekme sodijo: SK Rapid mlad.: ISSK Maribor mladina g. M o h o r k o; Čakovački SK: ISSK Maribor g. V e s n a v e r.

Drobne sportne vesti.

Na kongresu komiteja Balkanskega cu- pa, ki se je vršil 29. novembra v Ate- nah, je bil sprejet predlog Jugoslavije, naj se balkanski cup odigra v enem tur- niru in to v Beogradu od 25. jun. do 3. julija 1932. Kongres je sklenil, da sme- jo nastopati tudi profesionalni nogome- taši. Za tajnika je bil ponovno izvoljen dr. Andrejevič.

Pokalno tekmo Primorje-Illirija, ki se vrši v nedeljo, dne 6. t. m. v Ljubljani, bo sodil mariborski sodnik g. dr. Planin- šek.

Znamí finski tekač Nurmi namerava v kratkem odpotovati na Japonsko, kjer se hoče udeležiti več tekaških prireditev.

Eden izmed najboljših klubov srednje Evrope, praška »Slavija«, bo nastopil dne 10. januarja proti BSK v Beogradu.

Tekmovanje za smuško prvenstvo Ev- rope bo od 4. do 6. februarja 1932. v Cortini d'Ampezzo.

Vremenska poročila z dne 3. XII. 1931:

Maribor: po poročilu mariborske me- teorološke postaje na Tezmem: barom. pritisk 7470; temperatura minus 4.2 C, najnižja temperatura ponoči — 5.2 C; rel. vlaga 87%; veter: sever; hitrost vetra: 2 m na sekundo; izgledi za jutri: nespre- menljivi.

Mariborska koča na Pohorju: temp. minus 5 C, 15 cm suhega pršiča, smuka zelo dobra, veter: sever.

Ruška koča: temperatura minus 5 C, 18 cm suhega pršiča, smuka idealna;

Koča na Klopnem vrhu: temperatura minus 6 C, 40 cm suhega pršiča, smuka idealna, veter: mirno.

Ribniška koča: temperatura minus 7 C, 30 cm suhega pršiča, vreme: oblačno, veter: sever; smuka idealna.

Ribnica na Pohorju: temperatura mi- nus 4 C, 20 cm suhega pršiča, vreme: oblačno, veter: mirno. — Izgledi za ne- deljo najboljši!

Potrli neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskrenoljubljena, neopazna mati, oziroma stara mati, prababica, tašča in sestra, gospa

Marija Domiceli, roj. Lavrenčič

vdova po trgovcu in posestniku

v petek, dne 4. decembra 1931 ob 10. uri po dolgi, mučni bolezni in spre- videna s tolažili sv. vere, v 85. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 6. decembra 1931 ob 16. uri iz kaple mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v pondeljek, dne 7. decembra ob 9. uri v frančiškanski župni cerkvi.

M a r i b o r, dne 4. decembra 1931.

5586

Rodbine: Domiceli, Hanhart, Rolih, Lavrenčič, Šaplja in Kraiger.

Ne izplača se

izdelovati keksov doma, ker domače kekse, dnevno sveže, v najboljši kvali- teti, kakor tudi suhor in prepečenec, po izredno nizki ceni, dobite v pekarni Čebokil na Glavnem trgu, poskusite ali zahtevajte vzorce brezplačno. 5472

Dnevno do 500 Din zaslužka

lahko dosežete moške in ženske osebe z prodajo raznovrstnega blaga trgov- cem in privatnikom v vseh mestih dr- žave po brezkonkurenčnih cenah. Po- nудbe na »Olymp«, Maribor, Aleksan- drova cesta 19. 5587

Boho in črkoslikanje.

vedno najnovejši vzorci na razpolag- izvršuje poceni, hitro in okusno Fran- Ambrožič. Grajska ulica 3 za kavarno »Astrina« X

bilene avto in moto gumi plašče

kupuje v vsaki količini mehanična de- javnica Justin Gustinčič. Tattenbacho- va ul. 14. 1566

Ure, zlatnina, srebrnina, op- tični predmeti, servisi za li- kere itd. Cenena popravila z garancijo. Mulavec, Kralja Petra trg (pri državnem mo- stu). 5547

MIKLAVŽ

kupuje le praktična darila, kakor ročne torbice, listnice, aktovke, nahrbtnike, gamaše itd. pri Ivan Kravosu, Aleksan- drova c. 13. 5512

Nalcenejšo

In najboljšo kekse in suhor, kakor tu- di razna črna peciva kupite v pekarni Čebokil na Glavnem trgu. 5473

Curren Bell:

Lowoodska sirota

1. knjiga.

I. POGLAVJE.

Tistega dne nismo utegnili na izprehod. Res da smo hodili jutraj celo uro med golim grmovjem, toda po kosilu — kadar ni bilo gostov, je Mrs. Reed rano obedovala — je mrzli zimski veter pridrevil tako črne oblake in tako pronicav dež, da o kaki daljnji šetnji še govora ni bilo.

To mi je godilo; nikoli nisem marala dolgo hoditi, zlasti pa ob hladnih popoldnevih ne. Strašno mi je bilo, kadar sem prihajala domov v sirovem somraku, vsa premrla od mraza, s skelečimi prsti in s potrtem srcem, ker me je naša pestunja Lizika zmerjala in ker me je bilo sram, da sem bila manj odporna od Elize, Johna in Georgiane.

Eliza, John in Georgiana Reed, ki sem jih bila pravkar omenila, so se zdaj v sprejemnici gnetli okoli mame. Le-ta se je bila zleknila na zofo pri kamini in je bila

Izgovarjaj: Kerer, Lound, Rid, Džon. — Mrs. pomeni Mistress (mistris), gospa.

videti popolnoma srečna v družbi svojih otrok, ki prav tedaj niso ne kričali ne se pričkali in prerekali. Mene v tej gručni ni trpela. Dejala mi je: »Žal mi je, da te moram izključiti iz našega kroga; preden ne slišim od Lizike in se ne prepričam na lastne oči o tvojem resnem in vestnem trudu in stremeljenju, da bi postala bolj družabna in otroška, bolj prijazna in živahna — nekam bolj bodra, odkrita in bolj naravna, kakor si sedaj, tako dolgo ti moram vsekakor odrekat ugodnosti, ki se nakanjajo le zadovoljnim otročičem.«

»Česa pa me krivi Lizika?« sem vprašala.

»Jana, ne ljubim dlakocepcev in radovednežev; sicer pa je prav odvrtno, če se kak otrok tako vsaja in repenči. Sedi nekam in molči, dokler ne znaš vljudno govoriti.«

Sprejemnice se je držala majhna, zajutrkovalnica; tja sem smuknila. Tam je stala omara za knjige. Brž sem si prilastila zvezek, pazéč na to, da je vseboval podobe. Povzpela sem se na podoknico, podvila noge in sedla kot Tureta; nato sem za sabo skoro povsem zagrnila zavese iz rdečega volnenega damaska in ždela na ta način v dvojnem skrivališču.

Nabori škrlataste draperije so mi zapirali videž na desni strani; na levo so bile čiste šipe, ki so me sicer čuvala mraza, a ne ločile od pustega novembrskega dne. Ko sem obračala liste svoje knjige, sem včasih mo-

trila sliko žalostnega zimskega popoldne. V daljini se je valila siva zmes megle in oblakov; v bližini je neprenehoma pral trato in v sapi se priklanjajoče in šibeče grmovje gost dež, ki ga je divje gnal pred seboj silovit, zavijajoč vihar.

Vrnila sem se h knjigi, k Bewickovemu*) »Opisu britskih ptic«. Besedilo me vobče sicer ni posebno mikalo, a vendar je knjiga vsebovala nekaj uvodnih strani, ki jih — dasi še otrok — nisem smela povsem prezreti. Bile so to pripombe o gnezdiščih morskih ptic, o samotnih pečinah in rtih, kjer razen njih nihče ne domuje; o norveški obali, ovenčani z nizom otokov od Lindesnesa, svoje najjužnejše končine, do Severnega rtiča —

kjer ocean v vrtincih bučnih vre okrog otokov golih in samotnih najsevernejše Thue; in Atlantik viharji ujeta se v Hebride mračne.

Tudi se ni moglo izmekniti moji pozornosti, kaj je pravil uvod o lapskih odljudnih bregovih, o Sibiriji, o Spitzbergih, o Novi zemlji, o Islandu in Grenlandu s širnim področjem mrzlega pasu in o tistih nepristopnih puščavah, o tistih škrabah ledu in snega, kjer večna ledena polja, nakopičena tekom tisoč in tisoč zim do alpske višine okrožujejo tečaj in združujejo v sebi nebrojne grozote najskrajnega mraza. O teh mrtvaško belih krajinah sem si ustvarila lastno sliko, nejasno sicer, kakršne so vse napol dommljene zaznave, ki megle no previhrajo otroške možgane, toda čudežno učinkovito. — Besede tistih uvodnih strani so se vezale s sledečimi jim slikami in so dajale poseben pomen črni črti, moleči samotno iz razpenjenih morskih valov, načrtu mu čolnu, ki se je bil nasukal na pusti pečini, mrzemu, pošastnemu mesecu, zročemu skozi trakove oblakov na tonečo razbito ladjo.

Ne morem povedati, s kakimi občutki sem motrila tiho samotno pokopališče in njega popisani nagrobni kamen, vrata, dvoje dreves, nizko obzorje, ki je segalo do rušedečega se obzidja in vzhajajočo luno, oznanjujočo večerno uro.

Dve ladji, mirujoči na mrtvem morju, sem imela za morske strahove.

Hudega duha, ki se je držal bremena na tatovih ramenih, sem hitro okrenila, ker mi je rogatec povzročal preveč groze.

Tako me je begalo in plašilo tudi črno rogato bitje, ki je ždela visoko na skali zbrano okoli vislice.

Vsaka slika je pripovedovala kako povest, skrivnostno včasih za mole nerazvito pojmovanje in nepopolno čuvstvovanje, toda vselej zelo zanimljivo, tako zanimljivo kot so bile mične bajke, ki jih je ob zimskih večerih pripovedovala Lizika, kadar je bila slučajno dobre volje. Ob takih prilikah si je prinesla desko za li-

kanje v otroško sobo in si jo postavila h kamini; nato nam je dovoila sesti okoli ognja in ko je likala rabornice in ravnala robove nočnega čepca svoje gospodnje, je tešila našo živo zvedavost z ljubavnimi in pustolovnimi zgodbicami iz starih bajk in starejših balad, ali iz »Pamele« in »Henrika, grofa Morelandskega«, kakor sem to šele pozneje dognala.

Z Bewickom na krilu sem bila tedaj srečna, srečna na svoj način. Bala sem se le, da bi me kdo motil; in moje temne slutnje so se kaj hitro uresničile. Vrata zajutrkovalnice so se odprla.

»Hoj! Gospa Sanjavka!« je kričnil glas Johna Reeda in takoj spet utihnil, ker se mu je zdela soba bržkone prazna.

»Kod, za vraga, se skriva?« se je jezil. »Lizzy! Georgy!« je prizival svoji sestri. »Jane ni tu; recita materi, da je stekla na plano, na dež, hudobna živina!«

»Dobro bi bilo, ko bi zagrnila zastor.« sem ugibala, srčno želeč, da bi me ne izteknil v mojem skrivališču; in nemara bi me bil John res ne zapazil, ker je le iztečka zaznaval in dojemal, a Eliza je jedva pokukala v sobo, pa je že hitela:

»Gotovo sedi v kotu pri oknu, Jack.«

Takoj sem stopila iz zavetja, ker sem drgetala že pri sami misli, da bi me utegnil izvleči pravkar omenjeni Jack iz mojega kottička.

»Kaj pa bi rad od mene?« sem vprašala z nerodno nezaupnostjo.

»Reci: »Kaj želite, Mr. Reed!«, mi je zabrusil. »Velim, da prideš k meni!« sedši v naslonjač, mi je pomignil, naj se mu približam in stopim predenj.

John Reed je bil učenec kakih štirinajstih let, štiri leta starejši od mene, ki sem jih tedaj štela deset. Bil je za svojo starost velike rasti in močan; bil je temne in nezdrave polti, sirovih potez v širokem licu, neokretnih udov in ogromnih rok in nog. Navadno se je prikosilu prenatrpal, kar ga je delalo čemernega in povzročilo je izgovori: Lize, Džerdže, Džek (Janezek). Mr. je kratka za »mister« — gospod.

Čalo, da so mu bile oči kalne in krmežljive in lice nabuhlo. Zdal bi moral biti v šoli, toda mati ga je »radl nežnega zdravlja« vzela za mesec ali dva domov. Gospod Miles,*) njegov učitelj, je trdil, da bi bil povsem zdrav, ko bi mu pošiljali manj kolačev in slaščic od doma; toda materino srce se je odvrčalo od tako sirovega mnenja in nagibalo rajši nežnejši razlagi, da je Johnova sinjerumena polt le posledica prenapetega učenja in nemara hudega koprnenja po domu.

*) Tomaz Bewick (Bjuik), 1753—1828, angl. lesorezec in prirodropisec.

*) Izg.: Mailz.

Pozor!

Naznanjam, da bom jutri popoldne prodajal

volovsko meso

4-6 Dn

Svinjsko in teletino po najnižjih cenah.

Kirbiš, Gosposka 23

Za Miklavža in Božič

velika izbira najrazličnejših finih keksov odprtih in v kartonu.

Kruh za sendviče, Grahamov kruh, zračni kruh (dia betikerli), fino mlečno in luksuzno pečivo priznane finega okusa, črni in beli kruh.

Hartinger in drug

velepekarna, Aleksandrova cesta 29.

Nenadoma nam je preminula naša neumorna sestra

Vida Veljakova

načelnica Koroškega sokolskega okrožja.

Pogreb bo v soboto, dne 5. decembra ob 8/4 na 16. uro iz Sokolskega doma v Slovenjgradu.

Ohranimo jo v častnem spominu!

Maribor, dne 4. decembra 1931.

Sokolska župa Maribor.

Sorodnike, prijatelje in znance obveščam, da je danes umrla dobra soproga in zlata mamica, učiteljica meščanske šole, gospa

Vida Veljak, rojena Ivanec

Pogreb bo v soboto ob 8/4 na 16. uro iz Sokolskega doma na mestno pokopališče.

Slovenjgradec, dne 3. decembra 1931.

5568

VELJAK MIROSLAV.

Načelnica Koroškega okrožja Sokolske župe v Mariboru in načelnica Sokolskega društva v Slovenjgradu, sestra

Vida Veljak, rojena Ivanec

se je danes preselila v večnost.

Pogreb bo v soboto, dne 5. t. m. ob 8/4 na 16. uro iz Sokolskega doma na mestno pokopališče.

Slovenjgradec, dne 3. decembra 1931.

5569

SOKOLSKO DRUŠTVO SLOVENJGRADec.